

МІНІСТЕРСТВО РОЗВИТКУ ГРОМАД ТА ТЕРИТОРІЙ УКРАЇНИ

вул. Велика Житомирська, 9, м. Київ, 01601, тел./факс: (044) 278-83-90, тел. (044) 284-05-54,
278-82-90; e-mail: minregion@minregion.gov.ua, сайт: www.minregion.gov.ua;
код згідно з ЄДРПОУ 37471928

№ _____

на № _____

від _____

Комітет Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування

Верховною Радою України прийнято Постанову Верховної Ради України від 17 липня 2020 р. № 807-ІХ «Про утворення та ліквідацію районів» (далі – Постанова), якою передбачено утворення 136 районів замість 490.

Пунктом 4 Постанови встановлено, що вибори депутатів районних рад у районах, ліквідованих відповідно до пункту 3 цієї Постанови, не проводяться; повноваження депутатів районних рад у районах, ліквідованих відповідно до пункту 3 цієї Постанови, припиняються в день набуття повноважень депутатів районних рад, обраних на перших виборах до районних рад у районах, утворених відповідно до пункту 1 цієї Постанови.

Згідно з пунктом 5 Постанови Центральна виборча комісія має забезпечити формування виборчих округів та проведення місцевих виборів з урахуванням районів, утворених відповідно до пункту 1 цієї Постанови.

15 липня 2020 р. Верховна Рада України прийняла Постанову № 795-ІХ «Про призначення чергових місцевих виборів у 2020 році», якою зокрема призначено *чергові вибори депутатів місцевих рад* та сільських, селищних, міських голів (крім визначених пунктами 2 і 3 цієї Постанови) на неділю 25 жовтня 2020 року.

Водночас, Верховною Радою України прийнято Закон України від 16 липня 2020 р. № 805-ІХ «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення виборчого законодавства» (далі – Закон № 805-ІХ), яким внесено зміни в цілий ряд законодавчих актів, зокрема до Виборчого кодексу України, Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» в частині системи місцевого самоврядування, статусу посадових осіб місцевого самоврядування, призначення перших та чергових виборів депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, обласних, районних, сільських, селищних, міських, районних у містах рад, сільських, селищних, міських голів.

МІНРЕГІОН
№1/34.1/10741-20 від 11.08.2020

1725620

Підписано ЕЦП
Чернишов Олексій Михайлович
11.08.2020 09:28

Так, Законом № 805-IX статтю 194 Виборчого кодексу України (далі – Кодекс) доповнено частиною дев'ятою, згідно з якою центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну регіональну політику, державну політику у сфері розвитку місцевого самоврядування, територіальної організації влади та адміністративно-територіального устрою (тобто Мінрегіон), не пізніш як за сто десять днів до дня голосування на чергових місцевих виборах надає *Центральній виборчій комісії за встановленою нею формою інформацію щодо переліку місцевих рад із зазначенням адміністративно-територіальних одиниць, що входять до їх складу, в кожній області України, а також у Автономній Республіці Крим.*

Центральна виборча комісія (далі – ЦВК) своєю Постановою від 28 липня 2020 р. № 148 встановила форми переліків місцевих рад із зазначенням адміністративно-територіальних одиниць, що входять до їх складу (додатки 1 – 4), де додаток 1 «Перелік Верховної Ради Автономної Республіки Крим, обласних рад», додаток 2 «Перелік районних рад», додаток 3 «Перелік районних у місті рад», додаток 4 «Перелік місцевих рад із зазначенням адміністративно-територіальних одиниць, що входять до їх складу».

Тобто, форма про інформацію щодо переліку місцевих рад із зазначенням адміністративно-територіальних одиниць, що входять до їх складу (як зазначено в частині дев'ятій статті 194 Кодексу), визначена *додатком 4* до Постанови ЦВК від 28 липня 2020 р. № 148.

На виконання частини дев'ятої статті 194 Кодексу з урахуванням вищезазначеної Постанови ЦВК листом від 6 серпня 2020 р. № 7/34.1/13566-20 Мінрегіон надав за визначеною ЦВК формою перелік місцевих рад, а саме: найменування територіальної громади, найменування сільської, селищної, міської ради територіальної громади, найменування посади сільського, селищного, міського голови, перелік адміністративно-територіальних одиниць, що входять до складу територіальної громади.

Водночас, виникли питання, пов'язані із заповненням додатків 1 – 3 до Постанови ЦВК від 28 липня 2020 р. № 148.

Згідно з статтею 10 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» (далі – Закон № 280) ради – представницькі органи місцевого самоврядування.

Частиною першою статті 10 Закону № 280 передбачено, що *сільські, селищні, міські ради* є органами місцевого самоврядування, що представляють відповідні територіальні громади та здійснюють від їх імені та в їх інтересах функції і повноваження місцевого самоврядування, визначені Конституцією України, цим та іншими законами. *Обласні та районні ради* є органами місцевого самоврядування, що представляють спільні інтереси територіальних громад сіл, селищ, міст, у межах повноважень, визначених Конституцією України, цим та іншими законами, а також повноважень, переданих їм сільськими, селищними, міськими радами.

При цьому, в Законі № 280, який є базовим законом про місцеве

самоврядування, відсутнє визначення поняття «місцева рада». Конструкція «місцева рада» використовується в Законі № 280 як в нормах, що стосуються тільки сільських, селищних, міських рад (статті 26, 79), так і в тих, що стосуються сільських, селищних, міських, районних, районних у місті, обласних рад (стаття 45).

Відсутнє чітке визначення поняття «місцева рада» і у Кодексі.

Виникають труднощі також у частині застосування приписів частини сьомої статті 194 Кодексу щодо призначення перших виборів депутатів районних рад.

Так, згідно з абзацом другим частини сьомої статті 194 Кодексу перші вибори депутатів обласних, районних рад призначаються Центральною виборчою комісією *за відповідним зверненням уповноваженого органу на підставі рішення про утворення обласних, районних рад.*

Разом з тим законодавством не визначено суб'єкта прийняття рішень про утворення обласних, районних рад.

Сьогодні представницькі органи місцевого самоврядування формуються безпосередньо мешканцями територіальних громад шляхом проведення прямих виборів депутатів відповідних рад, а не шляхом прийняття рішення якимось суб'єктом владних повноважень.

У зв'язку з тим, що система адміністративно-територіального устрою обласного рівня не зазнала змін, найменування обласних рад теж не змінюється.

Однак, з урахуванням Постанови, якою утворено нові райони, та відсутності рішення щодо створення у них районних рад, надання інформації щодо районних рад у формі, визначеній додатками 1, 2 до постанови ЦВК від 28 липня 2020 р. № 148, є неможливим. Мінрегіон наразі володіє інформацією про перелік та назву районів відповідно до Постанови.

Крім того, частиною другою статті 5 Закону № 280 передбачено, що у містах з районним поділом *за рішенням територіальної громади міста або міської ради* відповідно до цього Закону можуть утворюватися районні в місті ради.

При цьому, зазначеним Законом, а також іншими законодавчими актами національного законодавства, не передбачено обов'язку міських рад надавати Мінрегіону як центральному органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері розвитку місцевого самоврядування, територіальної організації влади та адміністративно-територіального устрою інформацію щодо утворення (неутворення) ними районних у відповідних містах рад.

Разом з тим відповідно до пункту 8 Розділу V «Прикінцеві та перехідні положення» Закону № 280 облік даних про кількість і склад територіальних громад та органів місцевого самоврядування, подання їм методичної допомоги здійснюються *Верховною Радою України.*

Пунктом 6 статті 13 Закону України «Про комітети Верховної Ради України» передбачено, що організаційна функція комітетів полягає, зокрема,

в прийнятті рішень, наданні висновків, рекомендацій, роз'яснень.

Крім того, згідно із частиною третьою статті 21 цього ж Закону комітети з питань, віднесених до предметів їх відання, мають право надавати роз'яснення щодо застосування положень законів України.

Враховуючи, що до предмету відання Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування належать питання щодо законодавчого забезпечення організації та порядку проведення виборів, засад місцевого самоврядування, адміністративно-територіального устрою України, просимо надати роз'яснення стосовно:

1) поняття «місцева рада» в значенні, застосованому у Виборчому кодексі України, зокрема, в частині дев'ятій статті 194 Кодексу;

2) можливості входження адміністративно-територіальної одиниці (компактна частина єдиної території України, що є просторовою основою для організації і діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування – абзац 4 пункту 2 мотивувальної частини Рішення Конституційного Суду України від 13 липня 2001 р. № 11-рп/2001) до складу місцевої ради;

3) механізму реалізації Мінрегіоном повноваження щодо надання Центральній виборчій комісії інформації про перелік місцевих рад з урахуванням того, що облік даних про кількість і склад органів місцевого самоврядування здійснюється Верховною Радою України.

Міністр

Олексій ЧЕРНИШОВ

Павлюк Оксана
Коток Юрій
тел. 590-47-28

МІНРЕГІОН
№1/34.1/10741-20 від 11.08.2020

1725620

Підписано ЕЦП
Чернишов Олексій Михайлович
11.08.2020 09:28